

D·F·K·S
Det Frivillige Kulturelle Samråd
Farvergade 27D, 3.
1463 København K
T. +45 29 64 70 40
www.dfks.dk
dfks@dfks.dk

København den 2. januar 2019

Til Folketingets Kulturudvalg

Den 17. januar 2018 havde Det Frivillige Kulturelle Samråd, DFKS¹, foretræde for Folketingets Kulturudvalg. Foretrædet var bl.a. foranlediget af, at Folketinget i slutningen af 2017 havde revideret og vedtaget "Lov om udlodning af overskud og udbytte fra lotteri" - en lov, som efter udsagn fra både politikere og kulturminister (bl.a. via pressemeddelelser) blev udråbt til at være til gavn for *hele* det danske foreningsliv.

Ved foretrædet gjorde vi opmærksom på, at man - til trods for udsagnet - havde udelukket et stort område fra loven, nemlig det frivillige kulturelle foreningsliv, der repræsenterer over 500.000 borgere på landsplan. Ud over at være en stor del af livsindholdet for mange frivillige, betyder aktiviteterne inden for dette område et mylder af kulturtilbud rundt om i landet til glæde for store dele af befolkningen – for besøgende, tilhørere og tilskuere. Og aktiviteterne er især til glæde i de tyndt befolkede områder, for borgere, der i mindre grad eller slet ikke deltager i kulturlivet, samt for borgere i områder lang fra de større byer, hvor der ellers ikke er mange muligheder for at have oplevelser med professionel kunst og kultur. Vi fandt det derfor i DFKS besynderligt, at vi ikke var en del af loven.

Efter foretrædet - den 18. januar - fik DFKS besked om, at et samlet Kulturudvalg havde sendt en anmodning til kulturminister Mette Bock, hvor man bad hende om at "se på mulighederne for at støtte DFKS's aktiviteter, som f.eks.:

- Afholdelse af kurser, konferencer og seminarer for lokale afdelinger/frivillige.
- Igangsættelse af projekter f. eks. i samarbejde med folkeskolerne, med flygtninge, om kultur og sundhed m.v.
- Igangsættelse af forskning på området for derved at tilvejebringe viden og dokumentation, der viser, hvem de kulturelt frivillige er samt hvilken betydning de har for kunsten og kulturen i samfundet.
- Synliggørelse af området med henblik at rekruttere flere frivillige

DFKS aftalte på denne foranledning et møde med kulturminister Mette Bock den 27. februar 2018, hvor vi forelagde vores sag. Kulturministeren afsluttede det korte møde med at henvise os til "Frivillighedsakademiet" – et akademi, der opkvalificerer museumsfrivillige, der formidler dansk kultur- og naturarv. Akademiet ligger i Ringkøbing-Skjern Kommune og er en del af kulturaftalen for Midt- og Vestjylland og er dermed støttet af Kulturministeriet.

Da et af Det Frivillige Kulturelle Samråds ønsker er at kunne tilbyde kurser til alle vore lokale afdelinger/frivillige, giver det naturligvis god mening at kontakte et akademi, der allerede beskæftiger sig med dette på det kulturelle område. Men hvis kurserne skal tilbydes 9 landsorganisationers lokale

¹ Se bilag!

frivillige over hele landet, kunne kontakten ikke blive andet end en orientering og en erfaringsudveksling – også fordi akademiets virke kun udøves på et begrænset felt - nemlig ved at give kurser til de museums- og arkivfrivillige i det område, der tidligere udgjorde Ringkøbing Amt.

Men da der ikke har været flere udmeldinger fra Kulturministeren om støtte til vores område, har vi ikke haft mulighed for at komme videre med at tilbyde kurser for vores lokale frivillige, ligesom alle de andre aktiviteter, vi ønsker at gå i gang med, foreløbigt er sat i bero.

Vi vil derfor atter engang appellere til Kulturudvalget, idet vi igen vil henvise til den ulighed der er, når det drejer sig om støtte til landsorganisationer på det frivillige område, og når vi sammenligner os med fx idrætten og det sociale område.

For som vi skrev i vores første henvendelse til Kulturudvalget, forsøger landsforeningerne på det kulturelle område – selv om de næsten ingen midler modtager fra det offentlige - alligevel at udvikle sig og være udadvendte, og vi gennemfører – ud over at levere information, kurser, konferencer m.v. til de lokale afdelinger - tillige projekter i samarbejde med folkeskolerne (bl.a. med den åbne skole) og med flygtninge, ligesom vi har projekter omfattende udkantskultur, kultur og sundhed, internationale projekter, kulturelle aktiviteter for personer, der normalt ikke dyrker kunst og kultur m.m.

Vi vil også gerne understrege, at konstruktionen med kombinationen af frivillige organisatorer og professionelle aktører lever forbilledligt op til tankerne om kultur i hele landet, til fremme af frivilligheden, inddragelse af civilsamfundet, det lille demokrati i det store, professionelle kunstoplevelser i hele landet og til samskabelse med andre aktører, som fx kommunerne og erhvervslivet.

De kulturelle landsorganisationers rolle burde således – i lighed med de landsorganisationer, der allerede er støttet via Udlodningsloven – være at støtte de frivillige og hjælpe dem med at forbedre deres "faglighed" indenfor alle de nævnte områder, så de bliver bedre til at skabe rammer, arrangere, tænke nyt m.v. Det er et ønske, der deles med de frivillige, der jo lægger deres hjerteblod i at udføre frivilligheden inden for kunst og kultur og derfor ønsker at gøre det så kvalificeret som muligt.

Vi ønsker også at påvirke forskningen på området for derved at tilvejebringe viden, dokumentation og statistikker, der viser, hvem de kulturelt frivillige er, samt hvilken betydning de har for kunsten, kulturen og kulturarven i samfundet, så tildeling af midler ikke hviler på anekdotiske udsagn, men på facts og empiri. På den måde kan vi forbedre vores indsats og være til endnu større glæde for kunsten og kulturen.

Det frivillige kulturelle område vil i det hele taget gerne være en vigtig medspiller i velfærdssamfundet, og Det Frivillige Kulturelle Samråd stiller sig gerne til rådighed med råd herom, evt. i et "kulturelt frivillighedsråd", der kan udgøre den fælles stemme, som bl.a. det sociale område har via "Frivilligrådet".

Skævvridningen i støttepolitikken er som sagt fuldkommen uforståelig for os, og Det Frivillige Kulturelle Samråd håber naturligvis på, at der kan findes en løsning for området, som jo burde have en høj prioritering i Kulturudvalget.

Venlig hilsen

f. bestyrelsen i Det Frivillige Kulturelle Samråd, DFKS,

Bente von Schindel, formand

Bilag

Det frivillige kulturelle foreningsliv udgøres af 10 landsforeninger og deres lokale medlemsforeninger.

Landsforeningerne ses herunder. Desuden angives den offentlige driftsstøtte 2018 til foreningerne samt paraplyen, DFKS.

Landsforeninger og paraply	Driftsstøtte fra det offentlige i 2018	Kr.
• Danmarks Teaterforeninger	Kulturstyrelsen	600.000
• Danske Børne- og Ungdomsfilmklubber	Det Danske Filminstitut Dansk Ungdoms Fællesråd	150.000 615.000
• Dansk Lokalhistorisk Forening		0
• Kulturelle Samråd i Danmark	Kulturministeriets Aktstykke Folkeoplysningsloven § 44	515.000 29.887
• Kulturhusene i Danmark	Kulturministeriets Aktstykke Folkeoplysningsloven § 44	515.000 27.793
• Sammenslutningen af Danske Filmklubber	Det Danske Filminstitut	25.000
• Sammenslutningen af Danske Kunstforeninger		0
• Sammenslutningen af Museumsforeninger i Danmark		0
• Litterære selskaber i Danmark		0
• Det Frivillige Kulturelle Samråd (paraply)		0

Hvad er det frivillige kulturelle område

Det frivillige kulturelle område er et foreningsbåret område, hvor frivillige formidler og professionelle er aktører.

Landsforeningernes lokale medlemsforeninger er således foreninger, hvor frivillige formidler, organiserer, arrangerer, skaber rammer m.v. for aktiviteter inden for kunst, kultur og kulturarv. De lokale medlemsforeninger er et mylder af teaterforeninger, kunstforeninger, musikforeninger, filmklubber, kulturhuse, lokalhistoriske foreninger, museumsforeninger og litterære selskaber. Aktørerne i disse aktiviteter er *altid* professionelle og de udgøres af turneteatre, billedkunstnere og musikere. I filmklubberne, der både kan være voksenfilmklubber og børnefilmklubber, udgøres det professionelle islæt af filmene. For museumsforeningernes og kulturhusenes vedkommende er de professionelle museernes og kulturhusenes ansatte, og for de litterære selskabers vedkommende (der er i alt 56 forfatterforeninger i den nationale landsorganisation) er de professionelle skuespillere og biblioteker, der står for oplæsningsarrangementer. De lokalhistoriske foreninger har stor betydning for forskerne fra universiteterne, der ikke i samme omfang uden disse ildsjæle kunne samle den lokale historiefortælling. Og endelig er de lokale kulturpolitikere og kulturadministrationer i kommunerne samarbejdspartnere for de kulturelle samråd, der er lokale paraplyer over og talerør for det lokale kulturelle foreningsliv.

Eneste kulturmulighed

Mange steder rundt om i landet vil man ikke kunne se professionelt teater og kunst, høre musik med professionelle musikere, blive præsenteret for kvalitetsfilm, få nedskrevet den lokale historie, drive museer, høre foredrag om og med forfattere, være repræsenteret lokalt og have aktiviteter i kulturhuse, hvis det ikke var for disse landsforeninger, der koordinerer indsatserne på de forskellige områder, og som ved information, kurser, konferencer m.v. er med til at forbedre de frivilliges indsats.